

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“ по област на висшето образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Селско стопанство), обявен в ДВ бр. 99 от 21.11.2025 год. с кандидат гл. ас. д-р Крум Христов Христов

от доц. д-р Ваня Георгиева, доцент в Аграрен университет - Пловдив в област на висшето образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност, определена съгласно Заповед № РД-16-134/26.01.2026 год. на Ректора на Аграрен университет - Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Крум Христов Христов е роден на 07.08.1981 г. в България. Завършва средно специално образование в Селскостопанска гимназия в град Садово през периода 1996-2000 г. със специалност „Земеделска икономика“.

Висшето си образование кандидатът придобива изцяло в Аграрен университет - Пловдив. Започва обучението си с бакалавърска степен по специалността „Аграрна икономика“ (2000-2004г.), след което последователно завършва две магистърски програми по специалностите „Мениджмънт на агробизнес организациите“ (2004-2006г.) и „Счетоводство и контрол“ (2006-2007г.). През периода 2015-2018 г. придобива образователна и научна степен „Доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“. Кандидатът е разширил своята квалификация чрез участие в международни обучителни програми, включително семинар по социално осигуряване и политики за намаляване на бедността в развиващите се страни в Международния център за намаляване на бедността към Министерство на търговията на Китай през 2019 г. и курс по прецизно земеделие и комуникационни умения в Технологичен университет - Талин, Естония през 2022 г.

Професионалното развитие на гл. ас. Христов започва в практическата сфера на аграрната статистика и политики. През периода 2006-2007 г. работи като експерт в Отдел „Агростатистика“ на Областна дирекция „Земеделие и гори“ - Пловдив, където събира, систематизира и обработва статистическа информация в областта на земеделието и внедрява Система за земеделска счетоводна информация на регионално равнище. През 2007-2008 г. продължава кариерата си като експерт в Дирекция „Агростатистика“ на Министерство на земеделието и храните в София, където координира Системата за земеделска счетоводна информация на

национално равнище и участва в работни групи за изготвяне на мерки от Програма за развитие на селските райони.

От 2010 г. до настоящия момент гл. ас. Христов е преподавател в Аграрен университет - Пловдив, където извежда учебни занятия по широк кръг дисциплини, сред които Развитие на селските райони, Световно аграрно стопанство, Разработване и управление на проекти, Оценка на проекти, Аграрна икономика, Икономико-математическо моделиране, Регионална икономика и други. Успоредно с преподавателската си дейност, от 2008 г. до настоящия момент гл. ас. Христов е член на управителния съвет на Фондация „Земята - източник на доходи" - Пловдив, неправителствена организация регистрирана в обществена полза, където прилага интегриран модел за подкрепа на дребен бизнес в селските райони, предоставя финансова подкрепа за местни икономически инициативи и провежда обучения на земеделски производители.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент" гл. ас. Крум Христов участва с обща продукция от 25 труда, групирани по следния начин:

- ❖ *Научни-публикации по номенклатурната специалност - 25 броя, от тях:*
  - *Публикации, свързани с докторската дисертация - 4 броя, които не подлежат на разглеждане;*
  - *Публикации в списания с импакт фактор (реферирани и индексирани в SCOPUS)- 2 броя*
  - *Публикации в рецензирани списания (реферирани и индексирани в Web of Science) - 15 броя;*
  - *Публикации в други списания (реферирани в други бази данни) - 2 броя;*
  - *Монография - хабилитационен труд - 1 брой*
  - *Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд - 1 брой;*

Личното участие на гл. ас. Крум Христов в посочените 21 труда се илюстрира с факта, че 2 са самостоятелни, в 5 - е първи, в 4 - е втори, а в останалите 10 - е трети и следващ автор.

За изготвяне на становището подлежат на анализ 21 броя.

3. Преподавателска дейност.

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Крум Христов започва през 2010 г. в катедра „Икономика" на Аграрен университет - Пловдив, където той продължава да работи до настоящия момент. Към 31.12.2025 г. общият му преподавателски стаж в Аграрен университет възлиза на петнадесет години и единадесет месеца.

В рамките на академичната си дейност гл. ас. Христов извежда учебни занятия по широк кръг дисциплини в образователно-квалификационните степени „бакалавър" и „магистър". Сред основните преподавани дисциплини са Развитие на селските райони, Световно аграрно стопанство, Разработване и управление на проекти, Оценка на проекти, Аграрна икономика, Икономико-математическо моделиране, Регионална икономика и други свързани курсове в областта на аграрната икономика и регионалното развитие.

Анализът на учебната заетост на кандидата за последните пет учебни години (2021/2022 - 2025/2026 г.) показва значителен обем преподавателска работа и стабилна ангажираност с учебния процес. Общо за разглеждания петгодишен период обемът на извършената преподавателска работа възлиза на 5520,7 учебни часа,

което представлява средно около 1104 часа годишно. Структурата на учебната натовареност включва средно около 224 часа лекции, 461 часа упражнения, 44 часа занятия на чужд език, 168 часа по програма Еразъм и 207 часа извънаудиторна заетост годишно. Тези показатели свидетелстват за значително надвишаване на минималните нормативни изисквания и демонстрират активна и системна ангажираност на кандидата с учебния процес.

Важно е да се отбележи, че гл. ас. Христов провежда учебни занятия не само на български, но и на чужд език (английски), както и участва активно в международната програма Еразъм, което допълнително обогатява неговия преподавателски профил и демонстрира способност за работа в интернационална академична среда.

Преподавателската дейност на гл. ас. Христов се допълва от активното му участие в ръководството и консултирането на студенти при изготвянето на техните дипломни работи. Към датата на изготвяне на настоящата рецензия кандидатът е ръководил успешно 24 дипломанти в образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“. Сред дипломантите му се включват както български студенти, така и чуждестранни магистранти, включително студенти от Китай, обучаващи се по програма Еразъм и специализирани магистърски програми. Тематиката на дипломните работи, които гл. ас. Христов ръководи, е тясно свързана с неговите научни интереси и обхваща въпроси на аграрната икономика, регионалното развитие, управлението на проекти и устойчивото развитие на селските райони.

4. Научноизследователска дейност.

Области на публикуване

Научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Крум Христов е фокусирана върху актуални проблеми на аграрната икономика, регионалното развитие и устойчивостта на селските райони. Основните тематични направления на неговите изследвания включват структурните промени в българския аграрен сектор и тяхното влияние върху развитието на селските райони, фамилените земеделски стопанства като двигател на селското развитие, прилагането на Общата селскостопанска политика на ЕС в България с особен акцент върху директните плащания и тяхното разпределение между земеделските производители, регионалните различия и възможностите за балансирано териториално развитие, иновациите в земеделието включително прецизното земеделие и използването на ГИС технологии, както и въпросите на устойчивото развитие и екологизацията на земеделието в контекста на Европейската зелена сделка и възобновяемата енергия в селските райони.

Научната продукция на гл. ас. Христов включва една монография, озаглавена „Влияние на структурните промени в аграрния сектор върху развитието на селските райони в България“ (2025), и една книга базирана на дисертационния му труд „Възможности за развитие на фамилените земеделски стопанства“ (2023). Той е автор и съавтор на над двадесет научни статии, публикувани в реномирани международни и национални списания. Значителна част от публикациите са в списания, индексирани в Scopus, като Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development, Trakia Journal of Sciences, Agris On-Line Papers in Economics & Informatics и други. Публикациите на кандидата са съсредоточени около ключови теми като структурата на българското земеделие след присъединяването към ЕС, разпределението на директните плащания между земеделските производители, фамиленото земеделие в контекста на глобалните

предизвикателства, перспективите на Общата селскостопанска политика след 2023 г., регионалните измерения на промените в българското земеделие, както и социално-икономическите предизвикателства пред регионите и земеделието в новите държави членки на ЕС.

Научните резултати на доц. Христов са представени на над двадесет международни и национални научни конференции в България, Румъния и други европейски страни, включително редовното му участие в ежегодната международна конференция на Университета по аграрни науки и ветеринарна медицина в Букурещ "Agriculture for Life, Life for Agriculture", международните научни конференции „Бизнесът и развитието на регионите" в Стара Загора, както и специализирани конференции по аграрна икономика и развитие на селските райони.

Цитирани и реферирани на научната продукция

Научните публикации на доц. Христов се ползват с признание в научната общност, което се потвърждава от цитиранията им в реномирани международни издания. Анализът на цитиранията показва, че работите на кандидата са реферирани в научни списания с висок импакт фактор, индексирани в престижни бази данни. Особено значим принос представляват съвместните му публикации в областта на структурните промени в българското земеделие, разпределението на директните плащания и регионалното развитие. Публикациите на гл. ас. д-р Христов, посветени на анализа на директните плащания в българското земеделие, структурата на българския аграрен сектор десет години след присъединяването към ЕС, фамиленото земеделие и перспективите на Общата селскостопанска политика, са цитирани многократно в научни издания като Bulgarian Journal of Agricultural Science, Scientific Papers Series Management Economic Engineering in Agriculture and Rural Development, Agris On-Line Papers in Economics & Informatics и други реномирани списания. Цитиранията обхващат широк географски обхват, включващ изследователи от Румъния, Полша, Унгария и други европейски страни, което свидетелства за международното признание на научния му принос.

Участие в научни проекти

Гл. ас. Христов притежава богат опит в разработването и изпълнението на научни проекти на национално и международно равнище. Той е участвал като член на научноизследователския екип в множество значими проекти, финансирани от различни донорски организации. На национално равнище той е бил участник в проекта „Иновационни модели за повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопанства в България" (АГРОИН), финансиран от Фонд „Научни изследвания" за периода 2018-2020г., както и в проекта „Влияние на структурните промени в аграрния сектор върху развитието на селските райони в България" за периода 2018-2021г.

На международно равнище гл. ас. Христов е бил член на научноизследователския екип в редица европейски проекти по програма Erasmus+, включително проектите CUPAGIS (New curricula in Precision Agriculture using GIS technologies and sensing data) и NICOPA (New and Innovative Courses for Precision Agriculture) за периода 2018-2022 г., които са насочени към разработване на нови учебни програми в областта на прецизното земеделие. Той участва активно и в проекти, свързани със зелената трансформация на висшето образование, като проектите U-GREEN (University cooperation for promoting the GREEN transition and sustainable practices in education and training) за периода 2022-2024г. и European Green University (UniGreen) за периода 2023-2026г., в който е член на

научноизследователския екип на работен пакет, посветен на разнообразието, приобщаването и мултикултурализма.

Особено значимо е участието на доц. Христов в проекта на Продоволствената и селскостопанска организация на ООН (FAO) за картографиране и документиране на казуси на фамилно земеделие в региона на Европа и Централна Азия с цел подобряване на обмена на знания чрез добри практики, изпълняван през периода 2022-2023 г. Този проект демонстрира международното признание на експертизата на кандидата в областта на фамилното земеделие и устойчивото развитие на селските райони.

5. Забележки и препоръки.

Препоръчвам на гл. ас. д-р Христов да насочи усилията си към разработване и публикуване на учебници или учебни помагала по дисциплините, които преподава, което би обогатило учебния процес и би допълнило неговия значим научен принос. Насърчавам кандидата да продължи активната си научноизследователска дейност с фокус върху публикации в списания с по-висок импакт фактор и разширяване на международните си научни сътрудничества.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че **гл. ас. д-р Крум Христов** отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрен университет за неговото приложение като притежава солидна академична подготовка, дългогодишен и интензивен преподавателски опит с учебна натовареност значително надвишаваща нормативните изисквания, активна научноизследователска дейност с публикации в реномирани издания и множество цитирания, както и богат опит в национални и международни научни проекти.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Икономика при Аграрен университет - Пловдив да избере **гл. ас. д-р Крум Христов Христов** за „доцент” по научната специалност **3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)”**.

Дата: 20.02.2026
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(доц. д-р Ваня Георгиева)